

HANDVERKSDAGER PÅ RØROS
24. – 28. AUGUST 2016
KURS PROGRAM

RØROSMUSEET

BYGNINGSVERNSENERET

HANDVERKSDAGER RØROS 2016

Rørosmuseet Bygningsvernssenteret ønsker for 17. gang velkommen til Handverksdager på Røros.

Handverkskursene, som vil gå over fem dager, er særlig rettet mot handverkere, handverkslærere og museumshandverkere, men også for andre som ønsker mer kunnskaper om tradisjonelle handverksteknikker.

KURS 1: HVITTING MED LOKALBRENT HYDRAULISK KALK, OG UTSKIFTING I MURVEGG UTEN DEMONTERING AV HELE MUREN

Instruktør: Staffan Andersson, murer og bygningsvernhandverker
Kurssted: Rørosmuseet Bygningsvernssenteret, Kurantgården

KURS 2: TRADISJONELLE OVERFLATEBEHANDLINGER – INTERIØR

Instruktør: Jon Brænne, malerikonservator NKF-N / professor emeritus
Kurssted: Rørosmuseet Bygningsvernssenteret, Kurantgården

KURS 3: TILLAGING OG ISTANDSETTING AV DØRER FRA 1700- OG 1800-TALLET

Instruktører: Jarle Hugstmyr, snekker og rådgiver i Norsk Håndverksinstitutt
Olaf Piekarski snekkermester, Bygningsvernssenteret
Kurssted: Rørosmuseet Bygningsvernssenteret, Kurantgården

KURS 4: SMIJERN TIL DØRER

Instruktør: Mattias Helje, smed
Kurssted: Rørosmuseet Bygningsvernssenteret, Kurantgården og Hyttsmia

Deltakerne kan bare velge ett kurs. Hvert kurs vil omhandle hele prosessen fra læring om materialbruk til ferdig "produkt".

Det tas forbehold om avlysning av kurs dersom det ikke er nok påmeldte.

KURS 1

HVITTING MED LOKALBRENT HYDRAULISK KALK, OG UTSKIFTING I MURVEGG UTEN DEMONTERING AV HELE MUREN

Instruktører: Staffan Andersson, murer og bygningsvernhandverker

Kurssted: Rørmuseet Bygningsvernsenteret, Kurantgården,
Murhytta og Kruthuset på Skansen

I dette kurset legges det stor vekt på utveksling av erfaringer, diskusjoner og det å gjenvinne tapt kunnskap om bruk av lokalbrent hydraulisk kalk og reparasjonsteknikker for murverk.

Tema 1: Bruk av lokalbrent hydraulisk kalk til hvitning av pussede overflater

- Eldre tiders fremstilling av kalk og tradisjonell bruk av kalk i bygningshistorien
- Tradisjonelle teknikker for hvitning av overflater
- Egenskaper hos lokal hydraulisk kalk vs. industrielt fremstilt hydratkalk
- Praktisk utprøving: Hvitning av den pussede overflaten på Kruthuset
- Dokumentasjon

Tema 2: Utskifting i murverk uten demontering av hele muren

- Studie av murverk fra 1850-tallet, byggemåte og materialbruk
- Skadeanalyse, tiltaksvurdering og dokumentasjon av murverk og fasader
- Demontering av skadet parti
- Remuring med leirmørtel
- Pinning og fuging med leirmørtel tilsatt kalk

Kursdeltakerne må selv ta med nødvendig handverktøy. Liste blir tilsendt.

KURS 2

TRADISJONELLE OVERFLATEBEHANDLINGER – INTERIØR

Instruktør: Jon Brænne, malerikonservator NKF-N / professor emeritus

Kurssted: Rørmuseet Bygningsvernsenteret, Kurantgården.
Hus i Sleggveien og andre steder på Røros

Dagens bruk av tradisjonelle materialer og metoder for overflatebehandling av interiører. Et praktisk kurs rettet mot handverkere, bygningsvernet og private eiere.

Forelesninger:

- Interiørmaleriets farge- og materialhistorie i Norge
- Pigmenter og pigmentbruk i Norge
- Tradisjonelle bindemidler brukt i interiørmaling
- Tapeter – historikk, trykkteknikk og teknologi

Praktisk arbeid:

- Rengjøring og grunnarbeid for maling med linolje og limfarger
- Grunning for linoljebaserte malinger
- Seiser og patentering til limfarge
- Riving av pigmenter og brekking av farger
- Fremstilling av og maling med linoljemaling
- Fremstilling av og maling med limfarge – mose, kasein, ben-, hare- og celluloselim
- Sjablondekor og strektrekking, fremstilling av sjaboner og maling
- Stell av verktøy

Kursdeltakerne må selv ta med nødvendig handverktøy. Liste blir tilsendt.

KURS 3

TILLAGING OG ISTANDSETTING AV DØRER FRA 1700- OG 1800-TALLET

Instruktører: Jarle Hugstmyr, snekker og rådgiver i Norsk Håndverksinstitutt
Olaf Piekarski, snekkermester Bygningsvernsenteret

Kurssted: Rørosmuseet Bygningsvernsenteret, Kurantgården

Tillaging av dører med håndverktøy etter modeller fra 1700- og 1800-tallet. Gjennom konkrete eksempler ser vi på endringer av konstruksjonsdetaljer og utforming i dette tidsrommet.

Den praktiske delen av kurset vil foregå i mindre grupper med tett oppfølging av kursholderne. Forskjellige arbeidsmomenter og funderinger vil bli gjennomgått i felleskap.

Innhold:

- Tillaging av dør, metoder for merking og sammenføyning
- Historisk bruk av materialkvaliteter på ramtre, karm og speil
- Verktøybruk, diverse høvler, merkeverktøy, tappjern/lokkbeitel og sager
- Teknikker for reparasjon av dører
- Strategier for demontering og forskjellige skjøteteknikker på ramtre og karmen
- Vurdering av materialkvalitet til reparasjon
- Limtyper og andre festemidler
- Beslag, hengsler og låser i et historisk perspektiv

Kursdeltakerne må selv ta med nødvendig handverktøy. Liste blir tilsendt.

KURS 4

SMIJERN TIL DØRER

Instruktør: Mattias Helje, smed fra Lima i Sverige

Kurssted: Rørmuseet Bygningsvernsenteret, Kurantgården og Hyttsmia

Kurset er praktisk rettet og tar for seg smidde beslag og deler til dører: hengsler, skåter og klinker, dørvidere, nøkkelbeslag og vedlikehold av låser. Kurset er et samarbeid med dørhandverkerne, det skal settes i stand og kopieres beslag til istandsatte og nylagde dører.

Innhold:

- Studier av dører
 - handverksmessig og stilhistorisk
 - samarbeid mellom smeder og snekkere
- Materialkunnskap og smiteknikker sett i historisk perspektiv
- Kjennskap til lokale smitradisjoner
- Analyse av fremstillingsmetoder
- Dokumentasjon
- Praktiske øvelser med ulike metoder for
 - istandsetting og reparasjon
 - komplettering og kopiering
 - tradisjonelle overflatebehandlinger brukt på smijern

Kursdeltakerne må selv ta med nødvendig handverktøy. Liste blir tilsendt.

PRAKTISK INFORMASJON

OPPMØTE

Kurantgården, Rørosmuseet onsdag 24. august 2016, kl 10.00

PRIS

5-dagers kurs: Kr. 6700,- inkl. lunsj og middag alle dager (kun lunsj søndag).

PÅMELDING

Påmeldingsfrist: 20. juni 2016. Bindende påmelding

Påmelding til bygningsvern@rorosmuseet.no

INFORMASJON / SPØRSMÅL

Har du spørsmål vedrørende kursene og arrangementene?

Kontakt Rørosmuseet Bygningsvernsenteret

- Berit Bakosgjelten, 72 40 61 71 / 950 88 889

- Jon Holm Lillegjelten, 72 40 61 84 / 950 88 891

E-post: bygningsvern@rorosmuseet.no

OVERNATTING

Overnatting må bestilles av hver enkelt.

Se www.roros.no for mer informasjon

Destinasjon Røros tlf. 72 41 00 00

PROGRAM

ONSDAG 24. AUGUST

10.00-10.30	Frammøte i Kurantgården Rørosmuseet Registrering og kaffe
10.30-10.40	Åpning
10.40-11.30	Presentasjon av årets temaer og praktisk informasjon
11.30-12.30	Lunsj
12.30-17.00	Kurs
17.00-18.00	Middag
18.30-20.00	Omvisning i Smelthytta, evt. Olavsgruva

TORSDAG 25. AUGUST

08.30-11.45	Kurs
12.00-13.00	Lunsj
13.00-17.00	Kurs
17.00-18.00	Middag
18:30	Kveldsseminar i Kurantgården

FREDAG 26. AUGUST

08.30-11.45	Kurs
12.00-13.00	Lunsj
13.00-17.00	Kurs
17.00-18.00	Middag
18:30	Kveldsseminar i Kurantgården "Kveldsfunderinger fra handverkeren" Sosialt etterspill

LØRDAG 27. AUGUST

08.30-11.45	Kurs
12.00-13.00	Lunsj
13.00-17.00	Kurs
17.00-18.00	Middag

SØNDAG 28. AUGUST

09.00-12.00	Kurs
12.00-13.00	Lunsj
13.00-14.00	Oppsummering og avslutning

Med forbehold om endringer